

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31C/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119214249
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2119214249.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Skubákovou v právnej veci sporu žalobcu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00151866, Pribinova 2, Bratislava, adresa na doručovanie: Kollárova 31, Trnava, proti žalovanému: Z. K., J. XX.X.XXXX, G. O. XX, O., zastúpený: SUCHÝ & PARTNERS, s.r.o., IČO: 52826791, Horná 13, Banská Bystrica, o zaplatenie sumy 688,- eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 30.12.2019 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 688,- eur s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 688,- eur od 1.9.2019 do zaplatenia.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalovaný dňa XX.X.XXXX v meste Y. počas služobného zákroku fyzicky napadol príslušníka Policajného zboru ppráp. S. spôsobil mu zranenia. Za toto konanie bol uznaný vinným zo spáchania prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b) a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 15T/70/2016 právoplatným dňa 24.5.2018 a žalobca má za to, že o protiprávnosti jeho konania niet pochyb, a to aj s poukazom na ustanovenie § 193 CSP. Zranenia príslušníka Policajného zboru boli uznané za služobný úraz a podľa zákona č. 328/2002 Z.z. a zákona 73/1998 Z.z. mu bola priznaná a vyplatená dávka úrazového zabezpečenia (bolestné) v sume 688,- eur. Dávka úrazového zabezpečenia bola vyplatená odborom sociálneho zabezpečenia SPaSČaOÚ Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dňa 12.8.2016. Na základe skutočnosti, že suma dávky úrazového zabezpečenia (bolestné) bola vyplatená v dôsledku služobného úrazu, ktorý spôsobil pri svojom protiprávnom konaní žalovaný, žalobca uplatňuje vyplatenú sumu voči nemu ako náhradu škody, ktorá vznikla Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky vyplatením dávok úrazového zabezpečenia podľa § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z.. Žalobca má za to, že existencia tohto nároku je daná bez pochybností.

S poukazom na možnosť mimosúdneho zmiernu bol žalovaný výzvou (do vlastných rúk na adresu evidovaného pobytu) vyzvaný na náhradu škody v lehote do 7 dní odo dňa doručenia. Výzvu prevzal dňa 18.3.2019. Dňa 29.3.2019 doručil žalovaný odpoveď na výzvu, v ktorej svoju zodpovednosť za škodu poprel, pričom uviedol, že proti rozhodnutiam Okresného súdu Trnava a Krajského súdu v Trnave podal dovolanie. Súčasne uviedol, že považuje nárok žalobcu za nepreukázaný a po rozhodnutí o dovolaní oznámi bezodkladne spôsob úhrady škody. Dovolanie bolo NS SR odmietnuté v mesiaci august 2019. Žalovaný do dňa podania žaloby neuhradil sumu náhrady škody a ani svoj dlh ani písomne neuznal. Dôvody, ktoré uvádza v odpovedi sú vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti právne irelevantné. Žalobca má za to, že jeho nárok je dôvodný a žalovaný nie je ochotný mimosúdne vysporiadať náhradu

škody. Žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania vo výške 5,00 %, a to od 1.9.2019 do zaplatenia, t.j. od prvého dňa nasledujúceho mesiaca po odmietnutí dovolania.

3. Súd žalobe vyhovel v celom rozsahu vydaním platobného rozkazu č.k. 31C/62/2019-10 zo dňa 22.1.2019. Proti uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný včas odôvodnený odpor, v dôsledku ktorého súd platobný rozkaz uznesením č.k. 31C/62/2019-25 zo dňa 20.5.2020 zrušil.

4. Žalovaný v odpore uviedol, že uplatnený nárok žalobcu je nedôvodný a nezákonný, pričom vzniesol námietku premlčania v zmysle ustanovenia § 106 OZ. V prípade nároku na náhradu škody plynie objektívna premlčacia doba od tzv. škodovej udalosti a subjektívna premlčacia doba odo dňa, od kedy sa poškodený dozvie o vzniknutej škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že žalobca sa o škode dozvedel jednak z rozhodnutia o priznaní dávky úrazového zabezpečenia zo dňa 12.7.2016, ako aj z Potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 15.8.2016, v zmysle ktorého bola dňa 17.6.2016 vyplatená náhrada za bolesť vo výške 688,- eur poškodenému ppráp. L., a v zmysle tohto potvrdenia bolo presne uvedené, od koho je žalobca oprávnený vymáhať vyplatenú náhradu za bolesť. Pri škodách spôsobených na zdraví pritom neplatí žiadna objektívna premlčacia lehota. Je zrejmé, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody po uplynutí dvojročnej subjektívne premlčacej doby, keď táto začala plynúť odo dňa 17.6.2016. V zmysle uvedeného žiadal žalovaný žalobu zamietnuť.

5. Žalobca v replike zo dňa 9.6.2020 uviedol, že námietka premlčania je nedôvodná. O protiprávnosti konania žalovaného, ktorým spôsobil škodu na zdraví, rozhodol Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 15T/70/2016 právoplatne dňom 24.5.2018. Voči rozsudku Okresného súdu podal žalovaný odvolanie i dovolanie (odmietnuté 1.9.2019). Keďže žaloba bola podaná dňa 30.12.2019, nie je nárok premlčaný, keď prvým dňom možného uplatnenia nároku nie je deň 17.6.2016 ako sa mylne domnieva žalovaný, ale deň 25.5.2018, teda deň nasledujúci po právoplatnosti rozhodnutia súdu v trestnej veci, keď až týmto dňom bolo rozhodnuté o protiprávnosti konania žalovaného. Zodpovednosť žalovaného je v tomto prípade určená rozhodnutím súdu, pričom tento spáchal úmyselný trestný čin. Keďže o protiprávnosti konania žalovaného (kto za škodu zodpovedá) rozhodoval súd, náhrada škody mohla byť prvýkrát uplatnená až po právoplatnosti jeho rozhodnutia. Úhradu dávky úrazového zabezpečenia realizoval žalobca dňa 12.8.2016, avšak o zavinenom protiprávnom konaní rozhodol súd v rámci trestného konania právoplatne až dňom 24.5.2018. Bez tohto rozhodnutia by nebola určená zodpovednosť žalovaného z dôvodu jeho zavineného protiprávneho konania. Potvrdenie o vyplatení dávky preukazuje splnenie povinnosti orgánu sociálneho zabezpečenia vyplatiť náhradu škody (bolestné) zranenému príslušníkovi Policajného zboru. Ani Rozhodnutie o priznaní dávky úrazového zabezpečenia ani Potvrdenie o vyplatení nie sú právne relevantné na preukázanie zavineného protiprávneho konania žalovaného. Takouto právne relevantnou skutočnosťou je rozsudok Okresného súdu Trnava 15T/70/2016. Vzhľadom na jeho právoplatnosť a deň podania žaloby nie je nárok žalobcu premlčaný.

6. Žalovaný v duplike zo dňa 15.7.2020 uviedol k replike žalobcu, že námietka premlčania je dôvodná, keď aj v prípade prebiehajúceho trestného konania sa poškodený nedozvie o okolnostiach rozhodných pre uplynutie premlčacej doby až po právoplatnosti trestného rozsudku, ale okamihom, keď sa tieto skutočnosti skutočne dozvie. Aj keď až právoplatným rozhodnutím v trestnom konaní je rozhodnuté o vine obžalovaného, neplatí, že až týmto dátumom sa poškodený dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá, keď o tomto sa dozvie, keď zistí skutkové okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie zodpovedného subjektu. Nejde o to, či sa škodca dopustil konania, ktoré napĺňa skutkovú podstatu niektorého z trestných činov, ale len o to, či svojím konaním spôsobil škodu poškodenému. Námietka, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť až okamihom nadobudnutia právoplatnosti trestného rozhodnutie nie je vôbec dôvodná.

Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúce nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a jeho zodpovednosti (R 16/2014).

Preukázateľnou informáciou bolo samotné Rozhodnutie o priznaní dávky úrazového zabezpečenia a Potvrdenie zo dňa 15.8.2016, súčasťou ktorého bolo aj poukázané na skutočnosť, že predmetnú náhradu za bolesť je žalobca oprávnený vymáhať od žalovaného.

Dátum právoplatnosti rozhodnutia trestného súdu je závislý od procesných okolností a s vedomosťou poškodeného o škode a škodcovi priamo nesúvisí. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k

okamihu, keď dostal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá. Deň právoplatnosti trestného rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o vine obžalovaného (škodcu), nemožno bez ďalšieho považovať za deň, kedy sa poškodený dozvedel o osobe žalobcu (Ro NS ČR z 30.9.2003, sp. zn. 25Cdo 871/2002).

V tomto prípade už vyplatením náhrady za bolesť mal žalobca vedomosť o poškodenom a o výške škody. Ustanovenie § 106 ods. 1 OZ upravuje pri práve na náhradu škody dvojročnú subjektívnu premlčaciu dobu, ktorá plynie odo dňa, keď sa poškodený dozvie o vzniknutej škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá v okamihu, kedy preukázateľne získala informáciu o okolnostiach vzniku škody, ktoré mu pomôžu urobiť si dostatočne pravdepodobný úsudok o tom, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá.... Pokiaľ je právo na náhradu škody premlčané, súd žalobu zamietne aj v prípadoch, v ktorých ešte nie je preukázaná zodpovednosť za škodu alebo výška škody (NS SR 4Cdo 237/2007).

7. Vo veci sa ešte následne písomne vyjadril žalobca (podanie zo dňa 17.9.2020), ktorý dodal, že nárok žalobcu podľa ustanovenia § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. je samostatným regresným nárokom, pričom vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody má táto úprava (zákon č. 328/2002 Z. z.) povahu špeciálneho ustanovenia tak, ako je to v prípade nároku sociálnej poisťovne podľa ustanovenia § 238 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (pôvodne § 31 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z. z.). Žalobca podľa zákona č. 328/2002 Z. z. zabezpečuje výplatu priznaných dávok úrazového a nemocenského zabezpečenia. Táto povinnosť mu vzniká pri splnení stanovených podmienok, a to bez ohľadu na to, z akého dôvodu došlo k vzniku nároku na tieto dávky. V prípade dávky poskytovanej vo forme úrazovej dávky na základe rozhodnutia, vzniká táto povinnosť bez ohľadu na to, či poškodenie zdravia, odôvodňujúce jej priznanie a vyplatenie, bolo spôsobené zavineným protiprávnym konaním tretej osoby alebo následkom inej udalosti. Ustanovenie § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. však zakladá regresný nárok MV SR voči tretím osobám, ak sú splnené zákonné predpoklady v ňom uvedené. Poskytnutím dávok úrazového alebo nemocenského zabezpečenia, na ktoré vznikol oprávneným osobám nárok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, vzniká MV SR nepochybne majetková ujma, ktorá je odškodniteľná pri splnení stanovených predpokladov. Preto uvedený regresný nárok, i keď nie je nárokom na náhradu škody na zdraví poškodeného podľa Občianskeho zákonníka, je svojím charakterom samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim z § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z., majúceho z tohto dôvodu (teda z dôvodu, že upravuje občianskoprávny nárok) povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Zákonné predpoklady vzniku práva žalobcu voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatom dávky nemocenského zabezpečenia a dávky úrazového zabezpečenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sú výplata dávok a zavinené protiprávne konanie osoby.

Ustanovenie § 193 Civilného sporového poriadku upravuje viazanosť civilného súdu v konaní rozhodnutím trestného súdu o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal. Trestný súd, v tomto prípade Okresný súd Trnava, svojím rozsudkom č.k. 15T/70/2016 právoplatne rozhodol dňom 24. 05. 2018 o spáchaní trestného činu žalovaným. V civilnom konaní o náhradu škody je právoplatný odsudzujúci rozsudok často kľúčovým dôkazom, ktorý sa vzťahuje k základu uplatneného nároku, avšak škodca (právoplatne odsúdený v trestnom konaní) sa v civilnom konaní snaží spochybňovať svoju vinu preukázanú v trestnom konaní, prípadne výšku škody spôsobenej jeho protiprávnym konaním. Pokiaľ je súčasťou skutkovej podstaty aj vznik (existencia) škodlivého následku, má žalobca za to, že civilný súd je viazaný nielen záverom trestného súdu o zavinenom protiprávnom konaní páchatela, ale aj o vzniku škody a existencii príčinnej súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním páchatela a spôsobenou škodou.

Ustanovenie § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. viaže vznik práva na náhradu škody na súčasné splnenie podmienok a to, že dávky boli vyplatené, a že konanie tretej osoby je zavinené a protiprávne. O protiprávnosti zavineného konania žalovaného, ktorým spôsobil škodu na zdraví, rozhodol trestný súd rozsudkom, pričom vznik práva je viazaný na právoplatnosť trestného rozsudku. Pokiaľ by bol páchatel trestným rozsudkom oslobodený, právo by nevzniklo. Žalobca tak má za to, že nárok premlčaný nie je.

8. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 6.11.2020, na ktorom sa sporové strany pridržali doterajšej argumentácie.

9. Predmetom konania je uplatnenie nároku žalobcu na náhradu škody žalovaným na základe ustanovenia § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. Medzi stranami v konaní nebolo sporné,

že príslušníkovi Policajného zboru ppráp. L. G. O.Ň. XX.X.XXXX vyplatená v dôsledku uznaného služobného úrazu dávka úrazového zabezpečenia žalobcom v sume 688,- eur, že žalovaný bol uznaný vinným za skutok, na základe ktorého došlo zo strany žalobcu k výplate dávky, rozsudkom tunajšieho súdu právoplatným dňa 24.5.2018, a že žalovaný bol žalobcom vyzvaný na náhradu škody 688,- eur výzvou doručenou 18.3.2019. Sporné bolo, či je nárok žalobcu premlčaný. Strany v konaní neuvádzali žiadne tvrdenia majúce vplyv na nerušené plynutie premlčacej doby.

10. Súd vec posúdil podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov.

11. Podľa § 100 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej OZ), právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.(1) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. (2)

Podľa § 106 ods. 1 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 106 ods. 2 OZ najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 122 ods. 2 OZ, koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

Podľa § 420 ods. 1,3 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.(1) Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil. (3)

Podľa § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vzniku škody (august 2018) - znenie účinné do 29.6.2018 (ďalej "ZoSZP"), Služobný úrad, služobný orgán, útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatou dávky nemocenského zabezpečenia a dávky úrazového zabezpečenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania alebo v dôsledku potvrdenia nesprávnych údajov rozhodujúcich na vznik nároku na dávku nemocenského zabezpečenia a dávku úrazového zabezpečenia, nároku na jej výplatu alebo jej sumu.

Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP), skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

12. Občiansky zákonník upravuje premlčateľnosť práv v ustanovení § 100. Podľa odseku 1 tohto ustanovenia sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Súd je povinný na vznesenú námietku premlčania vždy prihliadať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom k tomu, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky bezdôvodného obohatenia, škody a podobne (porovnaj napr. R 29/1983).

13. Pri právach na náhradu škody ustanovuje Občiansky zákonník premlčaciu dobu v § 106, a to kratšiu subjektívnu (ods. 1) a dlhšiu objektívnu (ods. 2). Ich začiatok je upravený odlišne. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba.....Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka), v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti. (R 16/2014)

- Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2010 sp. zn. 1 Cdo 82/2009 Zbierka 2/2014).

14. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.10.2008 sp. zn. 4 Cdo 237/2007 "citované ustanovenie § 106 ods. 1 Obč. zákonníka upravuje pri práve na náhradu škody dvojročnú subjektívnu premlčaciu dobu, ktorá plynie odo dňa, keď sa poškodený dozvie o vzniklej škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá, v okamihu, kedy preukázateľne získal informáciu o okolnostiach vzniku škody, ktoré mu pomôžu urobiť si dostatočne pravdepodobný úsudok o tom, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá".

15. Súd po oboznámení sa s obsahom spisu (keď na pojednávaní nevykonával dokazovanie čítaním konkrétnych listín, keďže tieto boli stranám doručené a neboli spochybnené - § 204 CSP) dospel k záveru, že nárok uplatnený žalobcom nie je možné priznať, keď tento je v celom rozsahu premlčaný. Nárok uplatňovaný žalobcom predstavuje osobitný nárok na náhradu škody, predvídaný ZoSZP, avšak bez ohľadu na špecifikáciu tohto nároku v osobitnom zákone, vzhľadom na jednoznačnú formuláciu zákona v tom smere, že i v tomto prípade ide o „náhradu škody“, vzťahujú sa na jeho premlčanie ustanovenia OZ o premlčaní práva na náhradu škody. OZ pritom osobitne upravuje premlčanie práv na náhradu škody, ktoré sa premlčujú tak v subjektívnej, ako i v objektívnej premlčacej dobe (§ 106 ods. 1 a 2 OZ). Ich začiatok je upravený odlišne. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí. Dôsledkom premlčania potom je, že po uplynutí zákonom predvídanej premlčacej doby nie je možné právo (nárok) priznať, v prípade ak sa škodca premlčania dovoľá, resp. v konaní premlčanie namieta.

16. Subjektívna premlčacia doba v prípade práva na náhradu škody je podľa § 106 ods. 1 OZ dvojročná a plynie od okamihu, kedy sa „poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá“. Žalobca odvíjal okamih, kedy sa dozvedel o škode a o tom, kto za škodu zodpovedá, teda kedy mohol nárok reálne uplatniť, od právoplatnosti rozhodnutia súdu v trestnom konaní, keďže o protiprávnosti konania žalovaného rozhodoval súd. Súd však má za to, že právoplatné rozhodnutie v trestnom konaní (rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 15T/70/2016) má v tomto konaní relevanciu len čo do preukázania samotného nároku žalobcu na náhradu škody (ako dôkazný prostriedok), nie ako nevyhnutný predpoklad možnosti uplatnenia samotného nároku na náhradu škody žalobcom, keď žalobcovi boli aj pred právoplatným rozhodnutím súdu v trestnom konaní známe skutkové okolnosti rozhodujúce pre zistenie zodpovednostného subjektu. Súd sa stotožňuje s tvrdením žalobcu v replike, že "ani Rozhodnutie o priznaní dávky úrazového zabezpečenia ani Potvrdenie o vyplatení nie sú právne relevantné na preukázanie zavineného protiprávneho konania žalovaného". Uvedené však neznamená, že žalobca sa dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá až právoplatnosťou rozhodnutia v trestnom konaní vedenom proti žalovanému, ale iba, že procesné postavenie žalobcu v konaní o náhradu škody voči žalovanému bolo touto právoplatnosťou trestného rozsudku posilnené z hľadiska dokazovania protiprávnosti konania žalovaného a naplnenia predpokladov jeho zodpovednosti za škodu. Poškodený (v tomto prípade žalobca) sa však o vznikajúcej škode a o tom, kto za škodu (z hľadiska skutkových okolností) zodpovedá dozvedel už skôr, a to z rozhodnutia KRPZ v Trnave zo dňa 14.6.2016, ktorým bolo rozhodnutie o priznaní dávky úrazového zabezpečenia v prospech ppráp. L. v sume 688,- eur v podobe náhrady za bolesť - ako poškodeného pri služobnom úraze v dôsledku v rozhodnutí špecifikovaného služobného zákroku voči žalovanému dňa 28.1.2015, ktorý ho podľa znenia rozhodnutia pri služobnom zákroku udrel hlavou do nosa, následkom čoho ppráp. L. cúvol dozadu do pokľaku a chvíľu sa nevedel zorientovať, následne použil proti žalovanému hmaty, chvaty a údery sebaobranou (rozhodnutie čl. 4-5). Žalobca sa o predmetnom skutkovom dejí presne špecifikovanom v citovanom rozhodnutí KRPZ, na ktorom skutkovom základe si i uplatňuje voči žalovanému nárok na náhradu škody, preukázateľne dozvedel najneskôr pri vyhotovovaní Potvrdenia o výplate dávky zo dňa 15.8.2016 (potvrdenie čl. 4), ktorým Odbor sociálneho zabezpečenia žalobcu potvrdil, že dňa 12.8.2016 na základe rozhodnutia KRPZ-TT-OPP-51-009/2016 o priznaní dávky úrazového zabezpečenia zo dňa 14.6.2016, vyplatil náhradu za bolesť vo výške 688,- eur ppráp. S. L.. Keďže súčasťou textového znenia tohto potvrdenia je i citácia ustanovenia § 114 ods. 5 ZoSZP a v poslednom odseku výslovné konštatovanie, že žalobca je „oprávnený vymáhať vyplatenú náhradu za bolesť od žalovaného, ktorý dňa XX.X.XXXX I. Č. U. XX.XX E.. I. Y., J. W. N., pri budove zimného štadióna, kde proti predvádzaním na OO PZ Trnava za účelom podania vysvetlenia k predchádzajúcim výtržnostiam zo strany fanúšikov O., počas presunu k služobnému motorovému vozidlu privolanej hliadky pohotovostnej motorizovanej jednotky Policajného zboru, povedal niečo poškodenému, ktorý sa otočil tvárou k nemu, pričom poškodeného udrel hlavou do nosa...následkom čoho poškodený utrpel zranenie a to pomliaždenie nosa a pomliaždenie pravej ruky“, je z uvedeného potvrdenia jednoznačne preukázané, že žalobca v okamihu jeho vyhotovovania mal

vedomosť tak o škode (ktorá v danom momente už vznikla - dávka bola vyplatená), ako i o tom, kto za ňu (z hľadiska skutkového) zodpovedá. Preukázanie skutočnej právnej zodpovednosti za škodu je už vecou dokazovania v konkrétnom konaní o náhradu škody, kde má z hľadiska dôkazného (na preukázanie zodpovednosti žalovaného za jeho protiprávne konanie a s ním spojený následok - vznik škody) relevanciu i rozhodnutie v trestnom konaní, toto však nie je nevyhnutným zákonným predpokladom možnosti uplatnenia nároku žalobcu na náhradu škody v zmysle § 114 ods. 5 ZoSZP, keďže protiprávnym je akýkoľvek (neoprávnený) zásah do fyzickej integrity inej osoby (či už v podobe spáchania trestného činu, priestupku, či iného porušenia právnej povinnosti), a danosť zavinenia škodcu (v podobe úmyslu, či nedbanlivosti) je tiež predmetom skúmania súdom. Súd sa tak nestotožnil s tvrdením žalobcu, že vznik práva na náhradu škody je v tomto prípade viazaný na právoplatnosť trestného rozsudku, keď uvedené zo znenia ustanovenia § 114 ods. 5 ZoSZP nevyplýva, naopak súd v prípade uplatneného nároku nevidí podstatný rozdiel medzi uplatňovaním nároku na náhradu škody v zmysle ustanovenia § 420 OZ, ktoré obdobne ako § 114 ods. 5 ZoSZP za predpoklady existencie nároku na náhradu škody považuje porušenie právnej povinnosti (protiprávny úkon), vznik škody, zavinenie a príčinnú súvislosť. Pri aplikácii ustanovenia § 420 OZ pritom existuje konštatná judikatúra ohľadne počiatku plynutia premlčacej doby, na ktorú poukazoval i žalovaný, a ktorá doba vo všeobecnosti neplynie až od právoplatnosti odsudzujúceho trestného rozsudku škodcu (R 16/2014 - Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2010 sp. zn. 1 Cdo 82/2009, rozhodnutie NS ČR z 30.9.2003 sp. zn. 25Cdo 871/2002, rozhodnutie NS SR zo dňa 29.10.2008 sp. zn. 4 Cdo 237/2007). Súd má za to, že ak v prípade škody spôsobenej bežným fyzickým osobám, je týmto umožnené uplatniť si nárok na náhradu škody iba v premlčacej dobe plynúcej od zistenia skutkových okolností rozhodujúcich pre nárok (ohľadne výšky škody a toho, kto za ňu zodpovedá v rovine pravdepodobnosti), bez praktickej istoty aspoň určitého úspechu v konaní založenej na prípadnom právoplatnom odsudzujúcom rozsudku žalovaného, nie je dôvod pri obdobnom zákonnom vymedzení nároku na náhradu škody (s obdobnými predpokladmi v podobe protiprávneho konania, vzniku škody (v podobe výplaty dávky), zavinenia a príčinnej súvislosti) pri subjekte verejnoprávnom (žalobca) s väčšími právnymi znalosťami i skúsenosťami s pravidleným riešením rovnakých prípadov, plynutie premlčacej doby posudzovať menej prísne, resp. akokoľvek inak.

17. V zmysle vyššie uvedeného, subjektívna premlčacia doba práva na náhradu škody vzniknutej žalobcovi výplatou dávky začala žalobcovi plynúť najneskôr dňa 15.8.2016, a teda uplynula dňa 15.8.2018 (§ 122 ods. 2 OZ v spojení s § 106 ods. 1 OZ). Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 30.12.2019, teda po uplynutí premlčacej doby, pričom žalovaný premlčanie namietal (§ 100 ods. 1 OZ), nie je možné žalobcovi uplatnený nárok priznať, a súd žalobu v celom rozsahu zamietol, keď v prípade nepriznania istiny z dôvodu premlčania nároku, nie je možné priznať ani súvisiace príslušenstvo.

18. K argumentácii žalobcu, že ustanovenie § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. je samostatným regresným nárokom, pričom vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody má táto úprava (zákon č. 328/2002 Z. z.) povahu špeciálneho ustanovenia tak, ako je to v prípade nároku sociálnej poisťovne podľa ustanovenia § 238 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, súd uvádza, že v tomto prípade ide o osobitný nárok žalobcu na náhradu škody predvídaný špeciálnym zákonom, čo však nič nemení na aplikácii všeobecných ustanovení OZ ohľadne premlčania tohto práva na náhradu škody, ktoré sa rovnako vzťahujú aj na túto škodu, keď ZoSZP osobitnú úpravu premlčania tohto práva neupravuje, narozdiel od zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktorý premlčanie práva Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody upravuje samostatne v § 238 ods. 5 (z hľadiska dĺžky premlčacej doby i určenia okamihu jej začiatku).

19. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

20. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, keď žaloba bola zamietnutá, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).